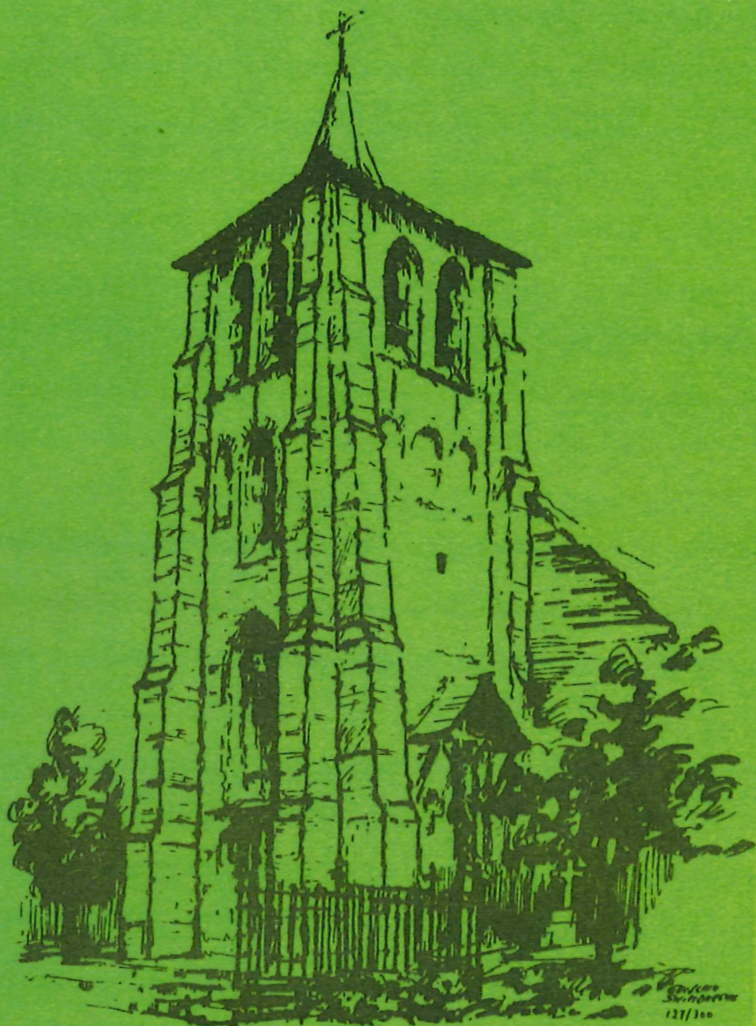

ZILLEGHEM

V.U.: J. Pollet, St.-Elooiistr. 16 8210 Zedelgem - Kantoor: Zedelgem 1

SEPTEMBER 1988 - 9DE JAARGANG NR 3
Driemaandelijks tijdschrift

ZILLEGHEM

HANDELINGEN VAN DE KRING VOOR HEEMKUNDE
EN GESCHIEDENIS "PASTOOR RONSE"

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

I N H O U D

Pollet Jules	De Nalatenschap van Gelein van Haveskerke	p. 83
Cappon Géry	De herberg "De Blauwe Kroon	96
Van Ryckeghem Jozef	Oorlogsherinneringen (2)	106
Kyndt Eddy	Eenighe gewoonelijke en buytengewoonelijke voorvallen te Zedelgem	117

SEPTEMBER 1988 - 9DE JAARGANG NR 3

REDAKTIE EN BEHEER

Jules Pollet	Sint-Elooistraat 16	Zedelgem
Patrick Arnou	B.J. Lievensstraat 2a	Zedelgem
Géry Cappon	Schattingbeekstraat 3	Zedelgem
Victor Deceuninck	Groenestraat 29	Zedelgem
Bertrand Denys	Klaprozenlaan 13	Loppem
Eddy Kyndt	Snellegemsestraat 8	Zedelgem

Erevoorzitter: E. H. Willy Peirsegaele

Lidmaatschap: 250 F
Rek. 001-0771018-41 of 738-1172056-27
Heemkundige Kring "Pastoor Ronse"
Zedelgem

Studies verschenen in "Zilleghem" of uittreksels daarvan, mogen niet gebruikt noch aangehaald worden zonder te verwijzen naar dit tijdschrift en de auteur.

Ieder auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikels.

Verantw. uitgever: Jules Pollet, Sint-Elooistraat 16 Zedelgem

DE NALATENSCHAP
van
GELEIN VAN HAVESKERKE

Jules Pollet .

Gelein van Haveskerke, heer van Zedelgem, is op 17 februari 1528 overleden. Na zijn dood werd een inventaris van zijn nalatenschap of boedelbeschrijving opgemaakt. Dit met het oog op de verdeling ervan onder zijn kinderen. Ook de bezittingen van zijn tweede echtgenote Katalijne Cats, die vòòr hem was gestorven, zijn erin opgenomen.

Vanzelfsprekend is deze inventaris een belangrijk dokument, omdat we zien over welke bezittingen de heer van Zedelgem zoal beschikte. Dit dokument begint als volgt: "Dit naervolghende es alle de erfachtighede daer vute de voornomde joncheer Ghilain erfachtich verstorven es ende ghesuccedeert up zijne kinderen..." Hoe de verdeling van zijn bezittingen onder zijn kinderen is gebeurd weten we echter niet, omdat het laatste stuk van deze staat van goed niet bewaard is gebleven.

Aan de hand van deze inventaris willen we nu de bezittingen opsommen van Gelein van Haveskerke, heer van Zedelgem. De bezittingen van

zijn echtgenote Katelijne van Cats laten we achterwege. Deze bestonden uit tienden op landen gelegen in Zeeland.

Niet alleen in Zedelgem, maar ook in Jabbeke, Aartrijke, Zerkegem en Beerst lagen er bezittingen van Gelein van Haveskerke.

A. Hofstede en Leenhof van Zedelgem.

Deze hofstede was 50 gemet 1 lijne 6 roeden groot; het Leenhof 3 gemet "metten huusen ende boomen daer up staende". Dit alles was verpacht voor 6 lb. gr. per jaar aan Willem de Wannemakere.

De gebouwen waren geprezen: 11 lb. 10 s.gr.
de opgaande bomen: 112 lb. 14 s.gr.

Het Leenhof van Zedelgem was gelegen ten zuiden van het kerkhof. Op dat gebied staat nu o.a. het gemeentehuis.

B. De bossen.

1. Twee lijnen bos gelegen aan de noordzijde van de hofstede toebehorend aan het Brugse St.-Janshospitaal (nu: O.C.M.W.-Brugge) en uitgebaat door pachter Pieter van Maele.

In dat bos stonden 127 bomen, 3 elzen en 3 eiken, samen geprezen: 27 lb. 16 s.gr.

2. 1 lijne 12 roeden bos "ende heet van houden tijden zwerpersbusschelkin". Er stonden 65 bomen op,
geprezen: 8 lb. 5 s.gr.

3. 3 bomen staande op "vingherlincx vivere barme".
Geprezen: 10 s.gr.

4. 3 bomen.
 Geprezen: 18 s.gr.
5. 1 lijne 27 roeden begroeid met hakhout en gelegen in het gehucht de "Toren mour".
 Geprezen: 5 s. 4 d.gr.
6. 1 gemet 2 lijnen 6 roeden begroeid met hakhout en gelegen "inde zelve jeghenode (zelfde gehucht: Toren mour) ... streckende metten zuudhende upt Torenmoerstraetkin".
 Geprezen: 2 s. 8 d.gr.
7. 1 gemet 56 roeden gelegen "inde Sabbeke" bij de bezittingen van het Brugse St.-Janshuis (Vloethemveld) "metten noordhende up die vanden wijngaerde landt (Brugse Begijnhof)" Er stonden 4 bomen op.
 Geprezen: 23 s.gr.
 Het hakhout en de "braembusschen" geprezen: 37 s. 8 d.gr.
8. 4 gemet 2 lijnen "eenen busch... gheheeten ter handerdans" begrensd ten zuiden door "het dudsche veldekin"; ten noorden door "Lauwers Logghens vivere" en ten westen door "t'processiestraetkin". Omdat het hakhout nog maar twee jaar oud was werd het niet geprezen: "de taille niet ghepresen want en is maer twee jaeren houdt".
9. 1 lijne 12 roeden: "een busschelkin daer de beke duere loopt".
 De 11 bomen en 5 plantsoenen die er op staan,
 geprezen: 2 lb. 5 s.gr.
 Het hakhout: 2 s. 8 d.gr.

10. 1 lijne 12 roeden: "een busschelkin dat men heet Griete van Dammenhof".
De opgaande bomen
geprezen: 37 s.gr.
Het hakhout: 10 s.gr.
11. 1 lijne 30 roeden: "een busschelkin dat men heet t' loo busschelkin"
De opgaande bomen geprezen 3 lb.gr.
Het hakhout: 10 s.gr.
12. een half gemet bos.
De opgaande bomen geprezen: 31 s.gr.
Het hakhout: 10 s.gr.
13. 1 gemet 36 roeden bos.
De opgaande bomen geprezen: 5 lb. 7 s.gr.
Het hakhout: 5 s. 4 d.gr.
14. 2 gemet: "den westersten busch ten witten bercke... streckende metten zuudhende up Ghelein van Haefskercken velt."
De opgaande bomen geprezen:
3 lb. 15 s. 1 d.gr.
Het hakhout: 13 s. 4 d.gr.
15. 2 lijnen 62 roeden: "den oostersten busch ... metten noordhende up mijn joncheer Gheleins voorscreven lant ende velt".
De opgaande bomen en plantsoenen geprezen: 3 lb. 15 s. 3 d.gr.
Het hakhout: 3 s. 4 d.gr.
16. 1 gemet 50 roeden bos..."metten zuudhende up mijn joncheer Ghelains velt."
De opgaande bomen en plantsoenen geprezen: 3 lb. 13 s. 11 d.gr.
Het hakhout: 9 s. 4 d.gr.
17. 1 gemet 45 roeden bos..."duuvels vivere ande zuudzijde".
De opgaande bomen geprezen: 2 s. 8 d.gr.
Het hakhout: 14 s.gr.

In deze laatste percelen bos is er sprake van "mijn joncheer Gheleins velt". Het gaat hier om het uitgestrekte heidegebied in het bezit van de heren van Zedelgem. Deze strekten zich uit zowel ten noorden, ten westen, maar vooral ten zuiden van het Zedelgemse grondgebied. De bewoning in die tijden was te vinden rond de oude dorpskern, ten noorden begrensd door Noordwege, ten zuiden door Zuidwege. Er was het noordveld, het westveld, maar vooral het grote zuidveld, dat het hele gebied van het huidige Veldegem besloeg en waardoor Veldegem trouwens zijn naam heeft gekregen. Aangezien deze heidegebieden nog niet ontgonnen waren, hadden ze geen enkele waarde en worden zo in deze inventaris niet opgenomen. Wat wel waarde had waren bomen en hakhout. Deze groeiden alleen op de omzomingen van deze heidegebieden, "de veltcanten", die nu volgen.

C. De Veldcanten.

1. 2 lijnen 50 roeden... "van Slookers tot poortsvivers ende es upde noordzijde vanden heerwech die naer Thorout loopt".
De opgaande bomen geprezen: 14 s.gr.
Het hakhout: 4 s.gr.
2. 4 lijnen "up de noordzijde van St.-Janshuusbusch". Het St.-Janshuisbos was gelegen op Aatrijke bij de "hoeve ter Lepe" eigendom van het Brugse St.-Janshospitaal (nu O.C.M.W.-Brugge)
Het hakhout geprezen 16 s. 8 d.gr.
3. 2 gemet 1 lijne "upde zuudzijde van Sint Janshuusbusch vander hollevoort westwaert totter dreve van Sint Janshuusgoet ende licht in den nieuwen in Loppem".

De opgaande bomen en plantsoenen
geprezen: 11 s.gr.
Het hakhout: 36 s.gr.

Het St.-Janshuisgoed is de hoeve ter Lepe te Aartrijke, nu bezit van O.C.M.W.-Brugge. De Nieuwen in Loppem was een heerlijkheidwaartoe een groot deel van Zedelgem behoorde. (1)

4. 2 lijnen 80 roeden "vanden ballande tot de dreve van Sint-Janshuus".
Het hakhout geprezen: 10 s.gr.

5. 4 gemet 2 lijnen "vanden leepgate westwaert totten grooten jonghers vivere".
Het hakhout geprezen: 2 lb.gr.

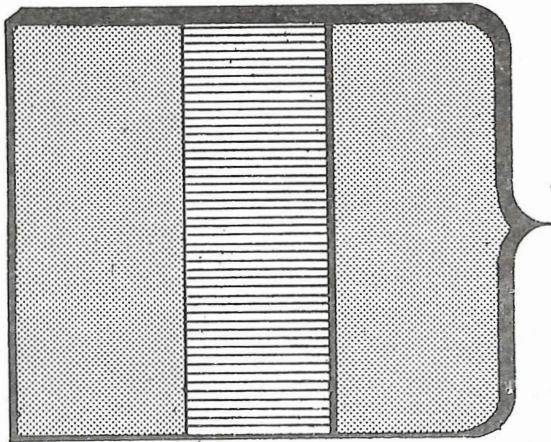
De "leepgate" of Lepegat is de plaats te Veldegem waar vanuit de Ieperse heerweg een weg liep naar de Hollevoorde, waar nu de Boudewijn Hapkinstraat en Langenhoekstraat samenkomen.

6. 3 gemet "van mannekinshouck westwaert totten stapegaersvivere... ende es ten winendaelschen en ooc opde noordzijde vanden leep".
Het hakhout geprezen: 4 s. 8 d.gr.

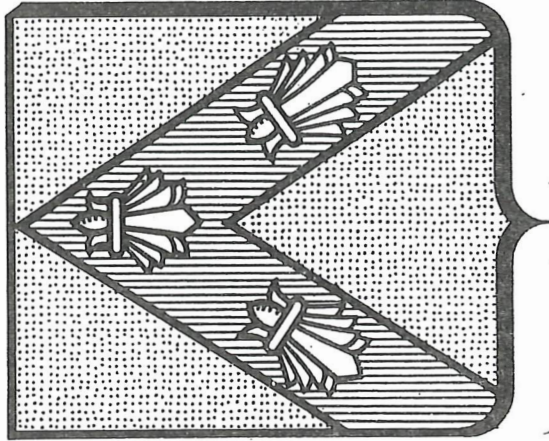
Een klein gedeelte van Zedelgem behoorde tot het Land van Wijnendale hoek Noordover. (2)

7. 20 gemet 2 lijnen "upde zuudzijde vander leepe... westwaert totten loerenhouck".
Opgaande bomen en plantsoenen geprezen: 5 lb. 10 s.gr.
Vier "eeckeboomen": 6 lb. 12 s. 6 d.gr.

8. 2 gemet "upde noordsijde vander Lepe beginnende vander leepgate oostwaert tot den maenschen busschen".

van Haveskerke

Heren van Zedelgem

Door huwelijk met Cathelyne van Zedelgem, weduwe van Ywein van Straten, werd Lodewijk van Haveskerke heer van Zedelgem. Sindsdien voerde de van Haveskerkes niet meer het schild van de van Haveskerkes, maar wel dat van de heren van Zedelgem. Dat schild werd dan ook het wapenschild van de gemeente Zedelgem.

goud

rood

wit
zilver

Het hakhout geprezen: 13 s. 4 d.gr.

9. "een cleen parseelkin int selve velt dat men heet de bolle beke lant".

Hier is geen prijzie opgegeven.

D. De vijvers in Zedelgem.

1. 16 vijvers gelegen in het "Zuudvelt van Zedelghem, tusschen Zedelghem ende Rud-dervoorde". Deze vijvers zijn verpacht aan Jacob de Busschop voor 22 s.gr. per jaar voor 9 jaar, waarvan het eerste jaar is ingegaan halfmaart 1528.

Vijvers werden in die tijd gebruikt voor visteelt. Het zuidveld is nu zo goed als het ganse grondgebied van Veldegem.

2. "Noch zekere vivers upt zuudvelt van Zedelghem" waarvan Jacob van Oost pachter is à 30 s.gr. per sjaar voor 9 jaar, het eerste ingegaan anno 1528.

3. 15 vijvers "ligghende in Zedelghem bijden vier eecken" gepacht door Adriaan de Conijnck en Jacob Willewaere alias Mande à 36 s.gr. per jaar voor 9 jaar, waarvan het eerste was ingegaan op Lichtmis 1521.

De "vier eecken" heeft zijn naam gegeven aan de "vier eecken straete" (nu: Snelle-gemsestraat).

4. 9 vijvers "upt westvelt van Zedelghem" gepacht door "Lieven Codde ende Maijkin de weduwe van Gilis Nocke" à 2 lb.gr. voor 9 jaar waarvan het eerste ingaat halfmaart 1529.

E. Vijvers in Zerkegem.

Acht vijvers "daerof men maer van de twee prouffijt en heeft midts dat d'andere verwil-dert zijn..." Deze twee werden begaan door Gelein van Haveskerke zelf. We lezen immers: "ende heeft joncheer Ghelain van Haefskercke die jaerlicx zelve doen spijsen ende visschen ende zijn nu verpacht de voorscreven viviers Fransoijs Codde IX jaren omme XVI schellinghen groot tsaers daerof teerste jaer verschijnen zal ter half maerte anno XXIX (1529)".

Zoals we zien waren de vijvers, indien onderhouden, van belang voor de visteelt en de bevoorrading van vis voor de bevolking. In de meeste gevallen waren deze vijvers kunstmatig gemaakt door aanleggen van afdammingen. Wanneer ze niet meer als vijver werden gebruikt bracht men ze in kultuur.

F. Renten van vijvers en velden.

"vutghegheven omme te behuusen inde prochie van Zedelghem". Het gaat hier om heidegebieden en vijvers door de heer van Zedelgem in cijnsnacht gegeven om te ontginnen en tot kultuurland te brengen. In deze inventarisatie slechts sprake van één dergelijk gebied door Jacob Bisschop in cijnsnacht genomen: "Jacob Bisschop heeft vutghenomen zekere veltvivers ligghende up t'loovelt zuid vanden witten bercke omme II schell. II deniers groot tsaers".

G. Kasteel en hofstede te Jabbeke.

De heren van Zedelgem bewoonden een kasteel te Jabbeke (3). Hun domein te Jabbeke bestond uit:

1. "Upperhof ende kasteel metten bogaerde..." groot 8 gemet 1 lijne 28 roeden. "t'principael huus ofte kasteel staende up de mote metsgaders de walgrachten..."

is geprezen: 200 lb.gr.

De opgaande bomen: 122 lb.14 s. 5 d.gr.

Noord van het kasteel lag 1 lijne bos waarvan de opgaande bomen

geprezen: 3 lb. 8 s.gr.

2. "Nederhof" groot 77 gemet 40 roeden waarbij 7 lijnen 74 roeden bezet met een rente van 5 s.gr. per jaar ten profijte van de "Capelrije bachten thoore in onse vrouwe kercke te Brugghe".

Hierbij ook nog 39 gemet 2 lijnen 59 roeden toebehorende aan verschillende personen. Geen prijzie is opgegeven.

H. Bezit te Beerst

bestaande uit 31 gemet land waarvan pachter is Wouter van Voilmerbeke voor 9 jaar, het eerste ingaande 1529 voor 15 lb. 10 s.gr. en belast met een rente van 30 $\frac{1}{2}$ lammeren en 10 $\frac{1}{2}$ "waghen preter IX ponden caes" en in penningrente 2 s. 9 d.gr. en 2 s. 8 d.gr.

Noot: een waag is 180 pond. De te leveren kaas bedroeg dus: $180 \times 10\frac{1}{2} - 9 \text{ pond} = 1881 \text{ ponden}$.

I. Molenbezit.

De heren van Zedelgem bezaten twee molens:

1. te Zedelgem "eene coorne muelne... welcke Karels Anneije in pachte houdt... met een cleen huusekin daer neffens an staende ende VII lijnen lands... den hoop tsiaers omme V pond groten."

Het gaat hier om de Zedelgemse dorpsmolen, in die tijden de enige molen te Zedelgem (nu: Lievens molen).

2. te Aartrijke "eene muelne... die Pieter de Vos in pachte houdt... omme IIII pond X schellinghen grooten."

Hier gaat het om de Noordmolen, dan de enige molen te Aartrijke. Hij verdween als Lievens molen in 1943. (4)

J. Geld, kostbaarheden en gebruiksvoorwerpen.

1. Gouden geld bestaande uit nobelen, Spaanse en Italiaanse ducaten, realen, guldens, croonen, matten...
2. Zilveren geld bestaande uit stuivers, groten, schellingen, deniers.
3. Zilveren penningen.
4. "Baeghen ende Juweelen" o.a.
 - een gouden puntketting
 - "een ront kethenkin met copen metter oordene van Sinte Antheunis weghende XIII inghelsschen twelcke den overledene verzocht heeft ghegheven te worden den clooster van Sinte Antheunis te Belle".

De orde van St.-Antonius of Antonieten hadden een vermaard klooster te Belle (Bailleul) in Frans-Vlaanderen.

- gouden ringen o.a. "eenen rijnc met eenen pointe van dijamante weghende in goude IX enghelsschen welcken rijnc de voornomde overledene ghegheven heeft binnen zijnen levene Livine zijnder dochtere."
- "een zilveren pater nostre de groote ende cleene teekens van ghelijcken fatsoene weghende een marc drie onchen"
- "een ghetijde metter handt in francijne ghescreven ende verlicht ghedect met roo damast met twee groote selvere vergulden sloten met de wapene van haefskercke ende zedelghem".

Van al deze kostbaarheden worden geen prijzen opgegeven. Dit laatste: een getijdenboek met de hand op perkament geschreven en verlucht, ingebonden in rood damast en gesloten met twee grote zilveren vergulde sloten met erop de wapens van van Haveskerke en Zedelgem, moet een zeer kostbaar stuk geweest zijn. Waar zou het zich thans bevinden ?

5. Metalen gebruiksvoorwerpen: ketels, potten pannen, bekkens, vaten, kandelaars, mortieren, lampen, emmers... "item een cleen orelogekin vergult".

Hier eindigt deze inventaris. De rest is verloren gegaan.

BRONNEN: Deze inventaris bevindt zich in het Rijksarchief te Brugge, Fonds Thibault de Boesinghe. Hartelijke en gemeente dank aan de heer Willy Stevens, die ons dit stuk meedeelde.

- (1) Deze heerlijkheid wordt ook genoemd "Den Houtschen". Zie J. POLLET, Het grondgebied van Zedelgem tijdens het Oude Regime, in ZILLEGHEM 1980 p. 44-45.
- (2) J. POLLET, l.c. p. 45
- (3) P. ARNOU, De Heren van Zedelgem te Jabbeke, in ZILLEGHEM, 1980 p. 9-10.
- (4) J. POLLET, Bijdragen tot de Geschiedenis van Aartrijke 1740-1814, Aartrijke 1986 p. 175-176.

DE HERBERG "DE BLAUWE KROON"

Géry Cappon

De herberg de Blauwe Kroon was, komende van Zedelgem dorp, gelegen op de linkerhoek van de Kronestraat en de Diksmuidse Heirweg. Deze herberg en tevens boerderij was gelegen langs één van de belangrijkste Romeinse heirwegen en mag terecht tot de voornaamste herbergen van Zedelgem gerekend worden.

In een oud archiefstukje uit 1518, waarin de renten opgenomen zijn van de Zedelgemse kerk, komen we reeds op het spoor van het bestaan van deze herberg. Wellicht zal de herberg veel ouder geweest zijn, maar schriftelijke bronnen van vòòr 1518 werden totnogtoe niet teruggevonden. Een korte ondubbelzinnige tekst handelt over de erfelijke rente: 2 s. 10 d.par. "bezet up de herberghe ten Noortweghe, groot IIII ln. (lijnen) lands, gheheeten de Croone". Deze rente werd toen betaald door "Jacomyne v^a. Corn. f. Jac. Gillis." (v^a = weduwe) (1).

Een beschadigde kerkrekening van bijna een eeuw later, uit 1615-'16 vermeldt Jooris de Smit als betaler van de rente. In 1650-'51 wordt dit Jacques de Smit. (2)

Een legger van kerk- en disrenten uit 1644 vermeldt het volgende in verband met deze herberg: "Sr. Jaecques de Smit over wijlent de

weduwe Joos vande Capelle 1 s.par. bezet op een behuude hofstede ende herberghe ghenaeamt de grootte croone te noortweghe, groot vier lijnen... ande oostsijde den Ouden Ghentwegh ende ten noorthende den heerwech commende van Dixmude naer Brugghe." Let vooral op de naamgeving: "de grootte croone". (3) Verder leren we uit deze tekst dat weduwe J. vande Capelle eigenares is van deze herberg en ten laatste in 1644 Jacques de Smit de nieuwe eigenaar geworden is. Zij betaalden een rente van 1 s. par. (schelling parisis) aan de kerk van Zedelgem. Deze voormelde eigenaars bewoonden de Grote Krone niet, gezien zij inwonende poorters waren van de stad Brugge.

Jacques de Smit fs. Joris, was gehuwd met Alexandrine Vande Vyvere. Zij verkochten hun goed te Zedelgem op 26 juni 1673 aan jonkheer Joos Wouters fs. wijlent Michiel, eveneens een inwonende poorter van Brugge voor de prijs van 800 lb. vlaams. De beschrijving van het goed luidde als volgt: "een behuude hofstede met huysinghen, scheuren, stallen ende andere edificien, metgaeders alle de fruytdraeghende opgaende ende andere boomen daer oppe staende ende medegaende, groot ten nombre van 32 g 1 l 74 r landts, daermede gaende ghenaeamt Ter Nieuwer Herberghe, in pachte wordende ghebruycet voor een herberghe bewoont by Aernout Tavernier, staende ende liggheende binnen den ambachte ende prochie van Zedelghem noortwest vande kercke." (4)

Uit dezelfde "Wettelijke Passering" weten we eveneens dat de herberg en de toebehorende landerijen belast waren ten opzichte van het Hof van Zedelgem.

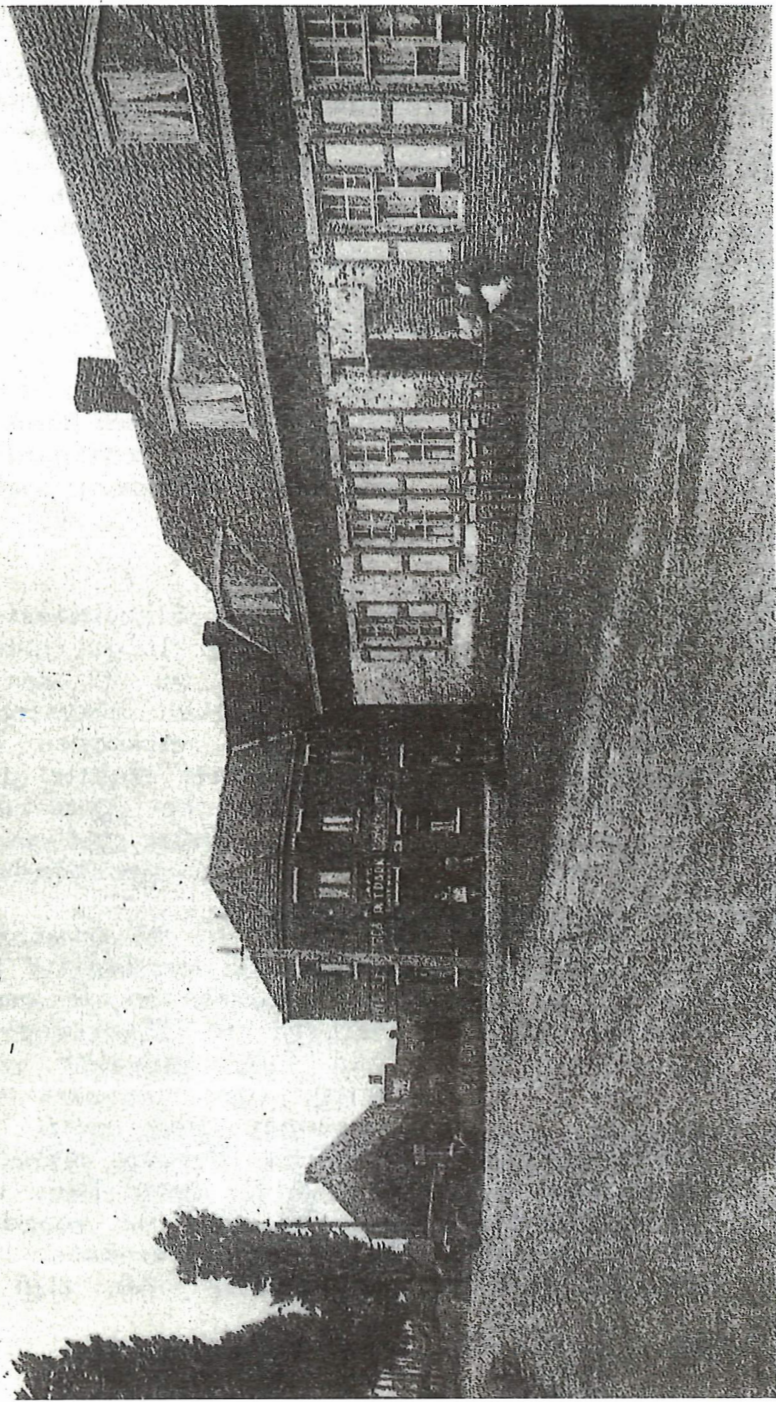
Primo: "in drije hoedt min een vierde vadt evene (= haver) bezet up vier ghemeten landts, noch met ses baelen evene op een ghemet busch, noch met drye vaeten op een lyne 50 r landt ende busch, wesende tsaemen tot 6 s.gr. het hoedt, bedraeghende jaerlicx tot 1 lb. 4 s. 6 gr. 9 myten."

Secundo: "Voorts belast met een henne noch an de kercke van Zedelghem tot twee gr. myten tsiaers op 1 l 50 r lants, noch met 4 myten op een ghemet landt ghenaeamt Ghyselshof, ende noch met 12 myten op 4 l lants al ande voornoemde kercke, jaerlicx in ghelde belast wesende met 1 lb. 6 s. 7 gr. 11 myten sondermeer." (5)

In de akte wordt vermeld dat Arnout Tavernier de herberg uitbaatte. Volgens de parochierekeningen vinden we Arnout Tavernier reeds terug vanaf 1652 als herbergier te Zedelgem. Hij is er herbergier tot 1675. Hij heeft op 2 april 1670 logement verleend aan "Spaignaerden" in zijn herberg.(6) Na Arnout Tavernier vinden we vanaf 1676 Jan De Schoolmeester als pachter van de herberg en de hofstede en dit tot en met 1686.

Uit een tekst van 13 september 1684 vinden we uitzonderlijk een gedetailleerde beschrijving van de gebouwen: "... op 't westhende voorsejde 1 g 93 r staen die naerschreven edificien ende catheylen. Alsvooren een woonhuis bestaende in den hoogcamer met een kelder daeronder ghepaveert met roo teghels, oversoldert ende ghedeckt met stroo. Voorts een ceucken daer nevens, met eenen ganck ende platte caemer daernevens met twee ... (?) in deser camer staende; alles ghepaveert met blauwe voetsteen,

Zedelgem Wijk « De blauwe Kroon ».

oversoldert ende ghedeckt alsovooren met stroo; alles rontsom staende ghematst in steenen. Met een sceure t'eynden de platte camere bynaer tweemaal afgheloken met ghesaeght bart ende ghedeckt met stroo. Voorts zuyt daerby een swynscot, daerboven afgheloken rontsom met slecht bart ende ghedeckt met stroo, met een aftreck ofte onderlat daernevens dienende voor een waghecot. Voorts west daerby een brauwerie danaf het brauwhalaem door den franschen vyant is vuyt gheweest, rontsom afgheloken alsovooren ende overdeekt met stroo. Ende voorts oost daerby een peert, coe, schapstal, alle afgheloken ende ghedeckt alsovooren; met acht cleene opgaende olmkens ende ...(?) boom." (7).

In het totaal pacht Jan De Schoolmeester 30 g 65 r voor de prijs van 50 lb.gr. per jaar. Daarboven moet de pachter om de zes maand "drye hondert bondels rogghen gleystroo ende betaelen de jaericxsche verkoopen vanden heerlicken grontrentekens daer vuytte gaende." (8). Bij het verlaten van het goed moet de pachter "25 500 brandhout onder rys ende fas-seel" achterlaten aan 10 s.gr. per honderd (9).

Uit de parochierekeningen en de ommeloper uit 1674 leren we dat vanaf 1695 ten laatste Jacques Martele op de herberg gekomen is. De ommeloper spreekt van de herberg te "Noortweghe"; de parochierekening van 1705 spreekt van de "Croone". Aanvankelijk was Jacques Martele pachter. Op 23 december 1699 heeft Jacques Martele de hofstede en de herberg gekocht aan de Brugse poorteresse Marie Anne Raes (weduwe van Charles Wouters) en aan de voogden van de 7 kinderen Charles Wouters-Raes. Charles Wouters had het goed geërfd van zijn moeder

Cornelia Heuriblocq. In de koopakte is er nog steeds sprake van herberg en brouwerij. De medegaande grond bedroeg 56 g. 58 r. (10)

Op 2 mei 1722 huwde Jacques Martele met Maria Catharina Pippe (Pype, Puype), dochter van Petrus en Cecilia Folliau. Ze hadden twee kinderen: Zacheus en Petrus Jacobus. In nieuwjaarsmaand 1792 overleed Jacques Martele. Zijn echtgenote hertrouwde op 27 april 1729 met Jan Van Maele. Zij bleven de herberg uitbaten. Uit hun huwelijk werden 7 kinderen geboren. Voor een tweede keer werd Maria Catharina Puype weduwe; Jan Van Maele stierf op 52-jarige leeftijd op 13 maart 1759. Zij hertrouwde nogmaals. Zij huwde de Lichterveldenaar Joseph Montaigne op 5 juli 1762.

De kinderen Martele hebben de herberg en de landerijen geërfd in 1722 van hun ouders Jacques Martele-Jorine Vermandel. Deze akte van verkaveling werd gepasseerd voor de Burgemeester en de Schepenen van de heerlijkheid den Houtschen op 26 maart 1722. Deze akte blijkt inmiddels onvindbaar.

Jan Van Maele, de tweede echtgenoot van Maria Catharina Puype heeft de herberg en een deel van de landerijen gekocht aan de erfgenamen Martele in 1746. (11)

Een akte uit 1760 meldt: "d'herberghe de Blauwe Croone op staet, daer desen overledenen (= Jan Van Maele) gewoont heeft ende gestorven is,..." (12). Vooreerst wordt hier gesproken van de "Blauwe" kroon. Joseph Montaigne en zijn echtgenote stierven beide in 1778.

De erfgenamen verkopen de herberg de Blauwe Kroon op 20 maart 1779 aan de Jabbekenaar Jan Moens (z.v. Rogier en Catharina de Witte) gehuwd met Anna Catharina Lauwers. De verkoopprijs bedraagt 319 lb. 12 s. 10 gr. vlaams wisselgeld. De nieuwe eigenaar heeft recht op pacht vanaf mei 1779. De Blauwe Kroon heeft nog een oppervlakte van 4 l. 14 r. (13)

Tengevolge van een hyaat in de parochierekeningen kunnen we niet precies vertellen wie uitbater was op de Blauwe Kroon vanaf 1779 tot 1791. In juni 1789 komen Judocus Ockier en zijn echtgenote Amelberga Baert in de Blauwe Kroon (14). Voordien hadden zij de herberg de Zwaan te Loppem uitgebaat (15). Na hen kwam Jacobus Hoste. Marie Anna Ockier, dochter van Judocus vermeld, huwde Jacobus Hoste fs. Jacobus. Zij namen de herberg over. Zelden vinden we een akte van verpachting in de privésector. In 1834 werd tussen Jan Moens en Jacobus Hoste een pachtkontraakt opgesteld, waaruit enkele pittige fragmenten hier weerhouden worden:

"... een notabele herberge en boerderye ... genaemd de Blauwe Kroone, ... tegenwoordig ten gebruyke van de pachters vader ...

De pacht gaat in vanaf 1.10.1834 voor de pacht-som van 359 fr. 18 ct. per jaar." Dit is ongeveer een pacht van 1 fr. per dag. "Ingeval de pachter zijn bier niet haalt bij de brouwerij van de verpachter die uitgebaat wordt door burgemeester en grootbierbrouwer Louis Boutten te Jabbeke, zal de pacht 413 fr. 60 ct. bedragen." De pachter wordt er kontraktueel op gewezen de "huyzinge te voorzien te houden van meubels en beddingen en ander gerieven

om elken treffelijken borger te kunnen ontfangen en herbergen op de wijze als tot heden heeft gedaan geweest." (16)

Voor de periode na Jacobus Hoste beroepen we ons op de bevolkingsregisters van de gemeente Zedelgem om de navolgende bewoners van de eeuwenoude herberg op te sporen.

De tienjaarlijkse telling van 1870 1880 meldt ons Guillielmus Jonckheere als herbergier in de Blauwe Kroon samen met zijn echtgenote Amelia Devleeschouwer. Guillielmus Jonckheere was afkomstig uit Sint-Andries en er geboren op 7 maart 1816, terwijl zijn echtgenote geboortig was van Zedelgem (°1816) en dochter van schepen Joannes Baptiste Devleeschouwer uit de Gouden Leeuw. Zij bewonen de herberg tot rond de eeuwwisseling.

Op 19 november 1906 (17) wordt de Blauwe Kroon verkocht, op het ogenblik dat het gezin August Segaert-Cools de uitbaters waren. De verkoop ging door in de herberg zelf. Inmiddels was het goed reeds van eigenaar veranderd ten gevolge van erfenissen. Virginie Bouten, kleindochter van de voormelde Jan Moens werd eigenares. Nu verkoop Louis De Rycker uit Gent als legataris van Virginie Bouten de herberg aan de familie Eduard Vandenabeele-Vanroose uit Zedelgem, die voordien eigenaars waren van Sint-Hubrecht op Zedelgem dorp (18). De verkoopprijs bedroeg 20 000 frank. De nieuwe eigenaars namen zelf hun intrek in de Blauwe Kroon. Echter, niet voor lang. Op 26 september 1919 vertrok het gezin naar Beauvoir in Frankrijk.

Nieuwe pachters kwamen opduiken, die slechts één pachtperiode van 9 jaar hebben volgemaakt: het gezin Hector Martele-Vandewalle. Zij respecteerden het pachtkontraakt niet en lieten gedurende hun tijd de herberg voor gesloten. De pacht bedroeg 1 000 frank per jaar.

Op 24 juli 1922 (19) werd de herberg verkocht aan Edmundus Deketelaere-Damme. Irma Deketelaere, dochter van de eigenaars trouwt met Gustaaf Meuleman (°Oostkamp 1905) van de hofstede "De Pleyne" te Zedelgem. Vanaf 1 oktober 1928 komen zij in de Blauwe Kroon en de herbergdeur wordt opnieuw geopend.

Na het overlijden van de eigenaars komen de goederen in onverdeeldheid, waarbij de Blauwe Kroon toegewezen wordt aan de bewoners. Ruim 43 jaar heeft het echtpaar Gustaaf Meuleman-Deketelaere achter de tapkast gestaan. Eind 1971 is de herberg definitief dichtgegaan. Tot aan het overlijden kon men bij Staf nog altijd een gezellige babbel slaan en er een fris pintje gebruiken. Met hem is in 1980 ook één van de laatste Zedelgemse oudstrijders 1914-'18 ten grave gedragen.

Het goed werd inmiddels verkaveld in diverse percelen bouwgrond en de deels verbouwde herberg staat er triest en verlaten bij, getuigend van een lang en rijk verleden met vele sociale bewoendheid.

Bronnen:

- (1) R.A.B.: Kerkarchief Zedelgem nr. 36
- (2) R.A.B.: Kerkfabriek Zedelgem nr. 45
- (3) R.A.B.: Kerkfabriek Zedelgem nr. 2
- (4) R.A.B.: Brugse Vrije Registers nr. 16089 fo. 89v tot 92r (1673)

- (5) idem
- (6) R.A.B.: Brugse Vrije Registers nr. 6647
- (7) R.A.B.: Brugse Vrije Registers nr. 16101 fo. 13r tot 18v (1684)
- (8) idem
- (9) idem
- (10) R.A.B.: Brugse Vrije Registers nr. 16113 fo. 138 (1699)
- (11) R.A.B. Brugse Vrije Registers nr. 16154 fo. 87v tot 88r enfo. 108 v tot 109 v. (1746)
- (12) R.A.B.: S.v.G. van Jan Van Maele
- (13) R.A.B.: Brugse Vrije Registers nr. 16185 fo. 40 (1779)
- (14) R.A.B.: Registers van het Vrije nr. 582 pag. 81
- (15) A. Vervenne: "Oude hoeven, herbergen en molens te Loppem", p. 130
- (16) Notariaat F.J. Hatse, akte nr. 1327 dd. 22.09.1834. Standplaats Zedelgem.
- (17) Notariaat Vanhoestenbergh, akte nr. 212 en 218 dd. 5 nov. 1905 en 19 nov. 1905. Standplaats Jabbeke
- (18) G. CAPPON, "Zillegem" Jg. 1 p. 19
- (19) Notariaat Berquin, akte nr. 70 dd. 24.07.1922, Standplaats Zedelgem.

ORLOGSHERINNERINGEN (2)

Jozef Van Ryckeghem

KERSTNACHT 1914

De bloedige strijd na de inname van de stad was aldaar geluwd. Langs beide oevers van de IJzer lagen de soldaten ingedijkt in hunne slijkige loopgrachten. 't Werd Kerstdag 1914.

't Was koud op het front. Een bijtende oostenwind zweepte over de hard toegevroren IJzer-vlakte. Aan de hemel joegen grauwe sneeuwwolken waartussen af en toe een bleke maan doorschemerde.

't Was stil aan het front. Geen jubelend klokkenspel uit de tot puin geschoten kerktorens.

Geen kanongebrom, geen mitrailleurgeknetter, geen enkel geweerschot. Helaas, ook geen helderblij kerstlied uit biddende kindermond.

Doch, opeens... hoor!

Stemmen, zingende stemmen, aarzelend eerst, vaster dan, aanzwellend tot een machtig kerstlied.

Ja, 't komt van over de IJzer, uit de loopgrachten.

De onzen, verstomd eerst, juichtend begrijpend toe en uit Vlaamse soldatenborsten galmt als wedergroet een kerstlied. Wedergejuich der Duitsers!

Meer zang. Samenzang van "Stille Nacht".
Er wordt geroepen: Kerstnacht, nacht van vrede, niet schieten!

Een der onzen waagt het hoofd boven de schansen, nog een, nog meer. Er wordt verbreederd. Cigaren, chocolade en allerlei snuisterijen worden elkaar toegeworpen. Een Duitse stem roept: Is daar niet een priester, dat hij nadere, als aandenken aan deze nacht willen wij U een gedachtenis overmaken.

Daarop ontvangt een Belgisch aalmoezenier uit de handen van een Duitser een remonstrans die zij in Diksmuide ontdekt hadden. Het was de remonstrans uit de hospitaalkapel van Diksmuide welke de zusters vooraleer te vluchten verborgen hadden in hun koolkelder en die door de Duitsers daar gevonden was. Zij was ongeschonden behalve het kruisje bovenop dat ontbrak.

Die remonstrans ontving ik te Alveringem uit de handen van de aalmoezenier en ik overhandigde ze te Izenberge aan de zuster-overste van 't hospitaal van Diksmuide die daar met hare ouderlingen een onderkomen gevonden had.

Samuël Devriendt, kunstschilder, heeft die gebeurtenis op doek vastgelegd. Zijn schilderij berust in het museum van Diksmuide.

FRANSE PRINSEN VAN KONINKLIJKE BLOEDE.

Toen ik 's zondags te Hondschote in de missen de omhaling deed voor de "denier du culte" werd mijn aandacht getrokken door twee soldaten in Belgisch uniform die soms samen op de voorste rijen knielden. Hun voorbeeldige houding trof mij. Ook merkte ik dat zij telkens een gouden Napoleon in de schaal legden.

Van de legeraalmoezenier vernam ik dat het de prinsen Bourbon-Parme waren van Frans koninklijke bloede. Als verwant met de vroegere koninklijke familie werden zij uit het Frans leger geweerd en om hun vaderland te dienen lieten zij zich inlijven in het Belgisch leger. Zij bedienden een kanon dat opgesteld stond in den hof van de pastorie te Lampernisse.

In 1918, na de oorlog, als priester belast met de zorg over Lampernisse, vind ik de pastorie nog herstelbaar, doch met een laag beton van bijna een meter dikte boven het gewelf van de kelder. Die was immers ingericht tot schuilplaats voor de bedieners van het kanon in de hof, de prinsen Bourbon-Parme.

De twee kamers boven de kelder met die laag beton op hun vloer werden bij het herstel der pastorie bewaard in hun oorlogstoestand zodanig dat ze nu een gerievige voutekamer uitmaken.

In de schaduw van de pastorie weggedoken, langs de westkant, is nog een krot van een huisje blijven rechtstaan tot na de oorlog. Daarvoor zorgden de ordonnancen der prins die het betrokken. Telkensde pannen door geschut los- of afgeschud waren, of dat er gevaar

was voor plundering van het houtwerk vanwege de andere soldaten die zochten naar stooksel, waren de ordonnancen er aanstonds bij om hun erf te herstellen van oorlogsschade of te verdedigen tegen de plundersaars.

Dat krothutje was de eigendom van de veldwachter en na de winter van 18-19 kon ik het huren aan 40 Fr per maand. Daar had ik voor het eerst opnieuw een eigen thuis, wat goud waard is, ook al was het voor niet lang.

DE WAARDEN VAN PASTOOR VAN SUYT.

Einde '17 en begin '18 voerden de Belgische soldaten voorbereidende aanvallen uit in de richting van het Vrijbos. Onder meer te Merkem werden de Duitsers een drietal km. achteruitgedreven zodat de dorpplaats vrij kwam.

E.H. Van Suyt, rustend pastoor van Noordschote, woonde voor de oorlog te Merkem en voor zijn vlucht in 1914 had hij zijn waarden en geld in zijn hof gedolven. Horende te Izenberge waar hij binst de oorlog verbleef, dat Merkem bevrijd was, verkreeg hij toelating om, onder geleide van twee rijkswachters, op zoek te gaan naar Merkem. Op de plaats waar hij zijn fortuin gedolven had vond hij een Duitse onderstand gebouwd. Hij gaf de hoop op nog iets terug te krijgen, doch tegen alle verwachting in werd hem na de oorlog alles teruggeschonken. Zijn waarden waren neergelegd in de bewaringsplaats van geredde kostbaarheden te Wiesbaden. 't Was een gewetensvol officier die belast was met de bouw van die onderstand.

VEURNEAMBACHT

Bij het einde van de oorlog was mijn taak volbracht te Hondschote. Daar werd ik vervangen door E.H. Noterdaeme, priester van ons bisdom, toen verblijvend aan de zee te de Panne, nu (1961) pastoor te Snellegem.

De vier oorlogsjaren boden mij de gelegenheid om Frans-Vlaanderen nader te leren kennen. Met spijt moest ik vaststellen hoe velen Moeder-Vlaanderen verloochend hadden. Zij zagen zonder achting neer op die, in hun opvatting, achterlijke "Belgikenaars" die geen Frans kenden. Toch zijn zij onbewust Vlaams gebleven van aard en zeden en godsdienstigheid, en gehecht aan eigen streek en grondig verschillend van de echte Fransman, zodanig dat de Frans-Vlaamse soldaten door de Zuiderlingen gescholden werden voor "les Boches du Nord".

Het wegdrijven van het oorlogsorkaan wierp mij met één worp in het ongeriepig verwoeste front van Veurneambacht.

Wat zou ik daar vinden ?
Wie zou ik daar ontmoeten ?
Hoe zou ik daar mijn leven inrichten ?
Wat zou ik er kunnen doen ?

De vruchtbare akkervelden van Hondschote hadden mij te zomertijde menigmaal het beeld voor ogen getoverd van het weelderig Veurneambacht met het grazende vee in de vette weiden en de vurige paarden die te oogsttijde de geladen wagens ter schuur voerden en waar de boer als een koning heerste op zijn hof. Maar wat nut zich nu in een verzwonden schoonheidsbeeld

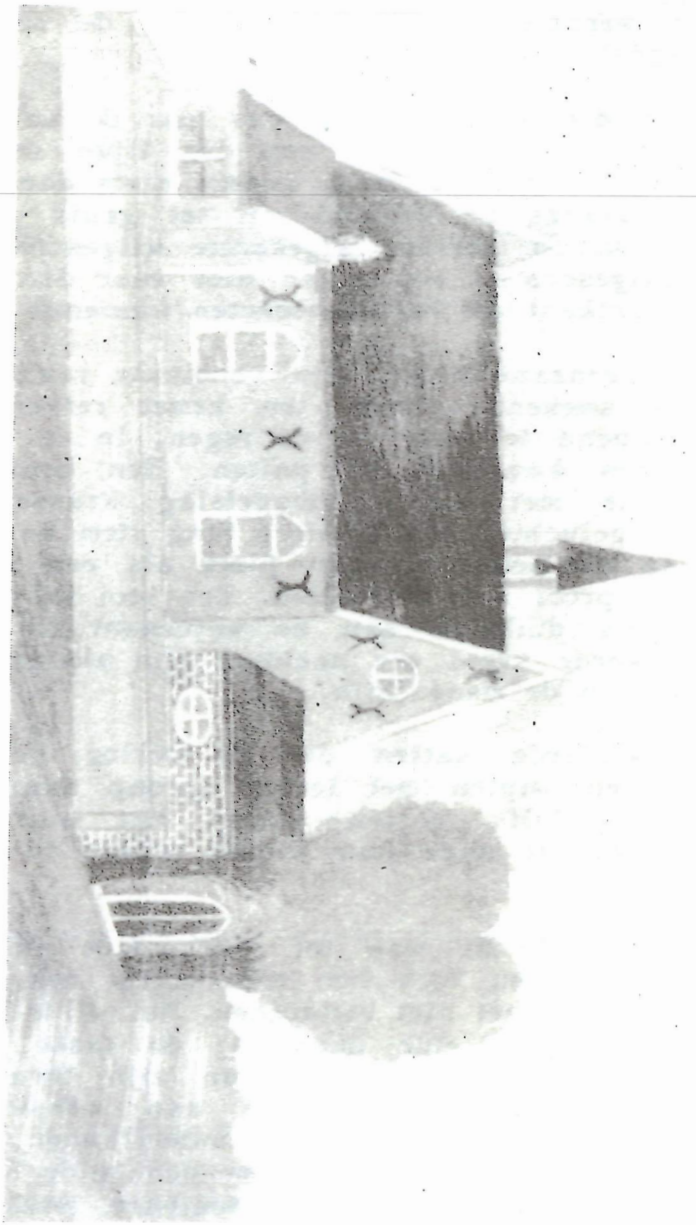
te vermeien ? Nu gold alleen de schijnbaar reddelozе werkelijkheid.

Wat die werkelijkheid was zou ik weldra met eigen ogen zien en aan den lijve aanvoelen. Zoverhet gezicht droeg anders niets dan omwoelde akkers en weiland met tot gruis geschoten hoeven en kerken, afgeknotte wilgentronken met kaalgeschoten kop waar hier waar daaraan de grachtkant uit het opgeschoten waaiende riet.

Een eenzame boom, zijn verminkte takkenspillen als smekende armen ten hemel reikend stond druipend te wenen in de regen. In de granaatputten kwaakten de puiten. Een bonte kraai roeide met zware vleugelslag krassend door het geluchte. Een sperwer hing stom en roerloos aan de hemel om dan plots als een steen op zijn prooi neer te vallen. Een kooi wilde watervogels duikelde aan de waterkant en als het donkerde krees een nachtuil zijn akelige nachtroep in de maneschijn.

Verwilderde katten die de oorlog getrotseerd hadden wipten met lenige sprong naar rat of muis. Zelfs vossen slopen met buitgemaakte wildvangst naar hun jongen ergens in een onderstand.

Veurneambacht was tot stervenstoe in wonden geslagen en toch hoe erbarmelijk ook toegetakeld, zou het niet uitbloeden. Het wilde herleven en het herleeft dank zij de taaie werklust en de ontembare moed van zijn terugkerende bannelingen. Bij gebrek aan menswaardiger onderkomen kropen zij in onderstanden, in kelders en in eigenhandig samengenagelde bardelen hokken. Het waren onvermoeibare wroeters die granaatputten vulden, puinen opruimden en

Kapel van O.L.Vrouw-van-Troost-in-Wood zoals die er uit zag vòòr de vernieling gedurende de oorlog 1914-1918. (Tekening in het huidige kapelletje, Kaaskerke)

als leeuwen vochten tegen de omgewoelde grond om er het voedsel voor mens en dier aan te ontworstelen.

Dank zij hun zwoegen zagen wij met de lente van '19 vee in de weiden, paarden op het akkerland, en, verloren in de verte, blonk hier en daar een rood pannendak in de zon. Rode pannendaken! 't Waren kollebloemen tussen het onkruid.

ONZE LIEVE VROUW VAN TROOST IN NOOD.

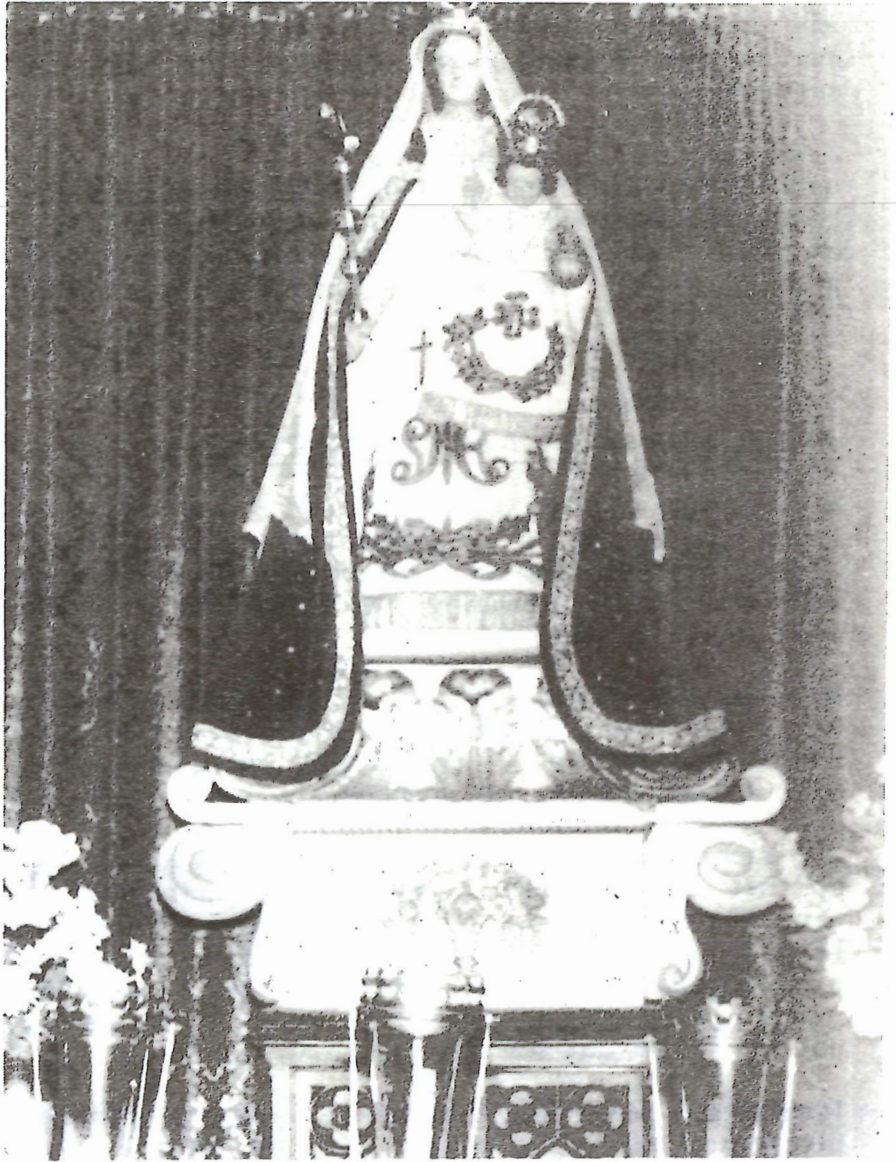
Het beeld van O.L.Vrouw van Troost in Nood heeft mij vergezeld in mijn verschillende noodkerken te Lampernisse, Diksmuide en Kaaskerke waar het ter verering werd uitgesteld. Wat was zijn oorsprong ?

Vanouds werd het vereerd in een ruime kapel, bemeubeld met altaar, communiebank, biechtstoel, predikstoel, kruisweg, kerkstoelen en alle nodige altaar- en misgerief.

Zij stond tussen St.-Jacobskapelle en Kaaskerke op het grondgebied dezer laatste parochie op eenhalf uur gaans ten zuiden van Diksmuide langs de IJzer en behoorde toe aan de grootgrondeigenaar Gilliodts die het hof bezat op wiens grond er zij gebouwd was. 't Waren de pachters van dat hof die ze onderhielden.

Jaarlijks, met O.L.V-Geboorte werd daar een plechtige octave gevierd met dagelijkse mis, lof en sermoen onder grote toeloop van volk.

De legende verhaalt dat zij opgericht werd

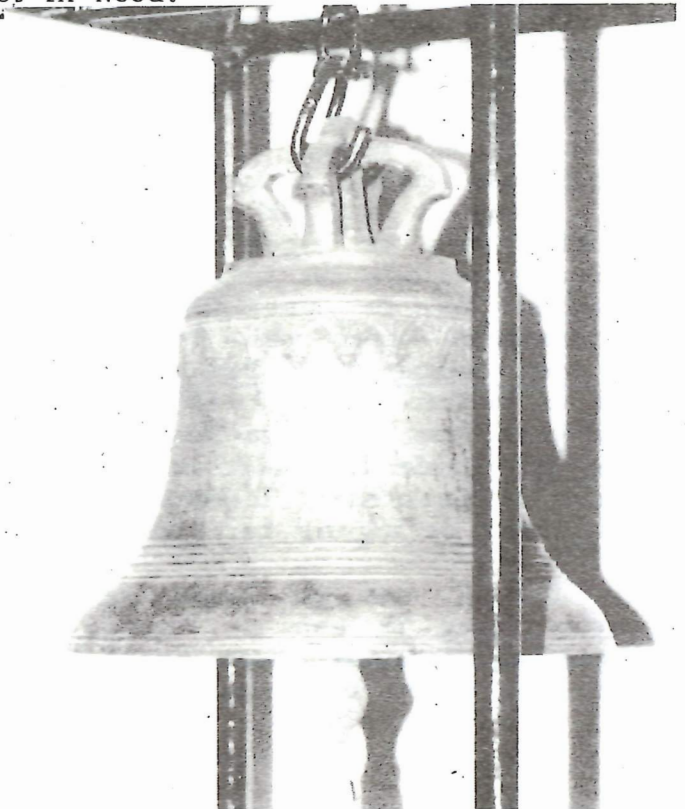

O.L.Vrouw-van-Troost-in-Nood
(staat nu in de kerk van Kaaskerke)

uit dankbare herinnering aan een heugelijke bescherming van O.L.Vrouw. Inde middeleeuwen zou een ridder daar aangevallen zijn door een rover die hem bedreigde met een bijl. Op de aanroeping van O.L. Vrouw zou de bijl in stukken gevallen zijn in de hand van de rover en zo zou de ridder gered zijn. Een schilderij op metaal met de afbeelding van dat mirakel hing boven de ingang der kapel. Zij werd in de eerste maanden van de oorlog stukgeschoten, doch het beeld van O.L. Vrouw werd ongeschonden van onder het puin gehaald en de schilderij was enkel met een paar kogels doorboord. Onze soldaten brachten het beeld over naar Alveringem en vertrouwden het toe aan E.P. Nivardus, Gardiaan der Recolletten van Diksmuide die daar een onderkomen gevonden had en er gans de tijd van de oorlog verbleef. In een kamertje van zijn woonst aldaar stelde hij het ter verering uit. Het schilderij belandde bij de zusters der meisjesschool aldaar waar ik het na de oorlog ontdekte. Toen ik mij te Lampernisse mijn eerste noodkapel verschaft had, droeg ik het ter verering mede. Ik had gevraagd aan de eigenares Mw. Gilliodts die te Brugge woonde om het te mogen ter verering uitstellen in de naastgelegen bidplaats bij de vroegere kapel van Troost in Nood; dat was toen Lampernisse. Dat werd mij toegestaan. Toen ik nadien nader kwam bij die oorspronkelijke kapel van Troost in Nood nam ik het beeld mede en stelde het daar uit te Diksmuide en daarna te Kaaskerke. Telkens hing ik de schilderij boven de ingang der kerk.

Mijn inzicht was de kapel te herbouwen en daarom vroeg ik aan de eigenares de schadevergoeding daarvan; doch dat werd mij geweigerd, om reden van moeilijkheden gerezen ter

gelegenheid van betwiste giften die bij testament geschonken waren aan geestelijke werken. Toch liet zij mij de schadevergoeding innen van de meubels der kapel om ze te gebruiken tot aankoop van alles wat kon dienstig zijn om het beeld te vereren, eender waar het zou uitgesteld worden. Het beeld was een aantrek voor de mensen der streek. Zo kwam bv. een soldaat van Lo die geheel de oorlog had meege- maakt, samen met zijn moeder O.L. Vrouw be- danken omdat hij ongedeerd teruggekeerd was en bekostigde een nieuwe mantel in damast voor het beeld. Later werd toch door bemiddeling van mijn opvolger te Kaaskerke van Mw. Gil- liodts een kleine landskapel verkregen op de plaats der vernielde kapel van O.L. Vrouw van Troost in Nood.

Het klokje van de kapel, in 1980 teruggegeven door graaf E. d'Oultremont, staat nu in de kerk van Kaaskerke. (zie noot 11 p. 58)

EENIGHE GEMOONELIJKE EN BUYTENGEWOONELIJKE
VOORVALLEN TE ZEDELGEM

Eddy KYNDT

**Niet ingeschreven in be-
volkingsregister -**

Februari 1830 - Betref-
fende den genaamden Lode-
wijk Blondeel die zich
thans in het Bedelaars-
werkhuis bevind en waar-
van Zedelghem het onder-
standsdomicilie niet wil
herkennen, berigten wij
dat dezen Blondeel aan
onze gemeente niet te
huis behoort. Blondeel
had gezeid dat hij der-
tien naareenvolgende
jaren als dienstbood
bij Johannes Deketelaere
te Zedelghem gewoond
heeft. Wij hebben de
verzeekering bekomen
dat gezegden Blondeel
nooit bij Deketelaere
alhier gehuisvest geweest
en boven dien te Zedel-
ghem geen vaste wooningen
gehad heeft. Blondeel
heeft lichtveerdiglijk
de opgave van dertien
jaren inwooning te Zedel-
ghem gedaan, dezen man

verstaat het woord ver-
keeren voor onafgebroken
inwooning.

Blondeel laat het niet
hierbij, en Zedelghem
wordt verplicht van eene
tweede nauwkeurig onder-
zoek te doen wegens de
woonste van Ludovic Blon-
deel. Verscheidene perso-
nen dezer gemeente, die
den zelve Blondeel ten
allen tijde gekend hebben
werden te raden gegaan.
Dezen onderzoek heeft
voor uitslag gegeven
dat hij nimmer bij wijlen
Joannes Deketelaere ge-
huisvest is geweest.

Den meermelden Blondeel
heeft valschelijk zijne
wezenlijke woonplaats
op en hij moet ten allen
tijde een zwervenden
leven gehad hebben. Het
koomt ons vreemd voor dat
de regeeringe (gemeente-
bestuur) van Waardamme
aan de door Blondeel
gedane verklaringen de

grootste zekerheid hegt en adviseerd dat de zelve als regtvaardig moet worden beschouwd. Wij zullen de hand houden dat Zedelghem nooit verkeerdelijk voor onderstands-domicilie van den eenen of anderen worde aangewezzen. Eindeling wat de insgelijks gedane verklaringe betreft dat men Ludovicus Blondeel nimmer te Zedelghem had willen inschrijven en dat telkens hij dat aanzogt had, hij voor antwoord kreeg dat dit onnoodig was en dat men geen simpel of onnoozel man opschreef, deze opgave komt ons zoo gemeyn voor dat wij wegens de zelve niets zullen zeggen.

Wanhoopsdaad - In den voormiddag van den 2den meye 1830 heeft den genaamden Amandus Copman, oud 60 jaren koeyboer binnen deze gemeente, zich gedurende de Goddelijke diensten in zijne schuur verhangen. Deze zelfsmoord moet aan zinneloosheid worden toegeschreven. Den Heer Neirinck, heelmeester alhier

heeft het dood lichaam van Copman weest bezigtigen en den Assessor (schepen) bemagtigd om het dood lichaam ter aarde te doen stellen.

Diefstal - In den namiddag van den 4den meye is er door middel van beklimming eene diefte begaan ter woonste van Karel Stekelorum, dezer gemeente, van verscheidene eetwaren en waarvan verdagt worde Idonia Degryse, jonge dogter te Zedelghem en zekere Joannes Cammels, alhier onder de waakzaamheid der policie geplaatst na reeds vroeger gepleegde dieften met vijf jaren reclusie in het huis van opsluiting te Antwerpen, als medepligtige. Op welk berigt den commissaris van policie alhier eene huiszoeking bij gemelde Degryse gedaan heeft en aldaar geen der gestolene voorwerpen bevonden heeft. Alsnog werd een tweede huiszoeking gedaan en wel bij Joannes Cammels, ook hier vooren vermeld en verdagt van medepligtig,

waarbij er aldaar bevonden geweest hebben twee manshemden en een pak roltabak die herkend geweest hebben als deel te maken van ene bij Pieter Verbrugge te Cortemarck gepleegde diefte met braak.

Brand - Op den 15den mey 1830 heeft er enen brand ontstaan in de hofstede bewoond door Petrus De Koninck, landbouwer alhier, waar van de schade geschat word op f 1430,00 en door welk geval het huisgezin van opgemelde De Koninck in armoede is gedompeld.

Verdronken - Op den 16den mey 1830 is er in den voormiddag binnen deze gemeente in eenen waterput verdronken gevonden geweest een kind oud vier jaren genaamd Joannes Vandergucht, zoontje van Anna Vandergucht, alhier woonagtig, welk kind naar alle waarschijnlijkheid in het water was gevallen.

Verzoekschrift - Den 5den juni 1830 wordt

bij middel van rekwest van verscheide ingezetenen dezer gemeente de vrijstelling gereclameerd aan Zijne Majesteit (Koning Willem I) van den milicien Joannes Vermandel, loteling der zelve gemeente voor de Nationale Militie. Isabella Keysebilck, weduwe van Bernard Vermandel en moeder van den voorberopenen milicien is alhier komen te overlijden op den 25sten mey laatstleden, achterlatende drij minderjarige kinders. Dezen milicien zoude kunnen, ingevolge art. 21 der wet van 8 januarij 1817 recht hebben om tegen januarij eerstkomende zijne ontslag te vragen als kostwinnende broeder eener ouderloose familie.

Diefstal - Binst den laatsleden nagt van den 4den juni 1830 is bij den koeyboer Joannes Baptist Vandevannet te Lophem uit een ongesloten stal, een kalf gestolen waarbij dat Bernardus Vandevannet, werkman alhier als dader dezer

diefte herkend is geworden, denwelken verklaard opgemeld kalf gestolen te hebben met hulpe van deszelfs dienstboud Pieter Vandooren.

Omhaling ter ondersteuning van de Belgische omwenteling - Op den 6den december 1830 wordt te kennen gegeven dat er in deze gemeente tot heden nog geene giften ter ondersteuning onze doorlugtige omwenteling zijn gedaen geweest. Nemaer in den solemnelen dienst die er eerstdaegs zal worden gecelebreerd

voor de voor het vaderland gesneuvelden, zullen er giften worden rondgehaald, welke dadelijk ter beschikking van het Gouvernement zullen worden gesteld.

Zedelgem en de strijd om de Belgische Onafhankelijkheid. - Op den 16den december 1830 wordt er berigt dat er geene personen dezer gemeente gesneuveld noch gekwest zijn in het strijden voor de wederverkrijging onzes volks onafhankelijkheid.

